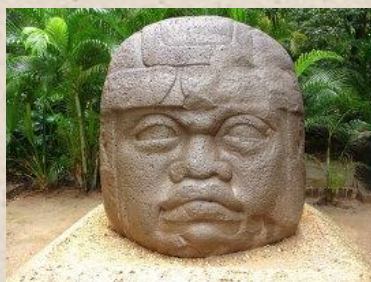


## Древните градове на древните цивилизации в Южна Америка

### Олмеките



Преобладаващото мнение е в полза на олмеките, които населяват днешните щати Табаско и Веракрус и които вероятно наистина са били първите „цивилизовани“ жители на Мексико. Техните градове се появяват около 1200 г. пр. Хр., а апогеят на своето развитие олмеките достигат между 700 и 400 г. пр. Хр. По такъв начин тяхната цивилизация осъществява мост между архаичната и класическата епоха. Център на олмекската цивилизация е град **Ла Вента**, издигнат над тресавищата на **Табаско**. Другите два важни града са **Трес Запотес** и **Сан Лоренсо**. Тези три градски центъра обаче оказват влияние само върху населението в непосредствените им околности, което подсказва, че олмеките не притежават централизирана политическа организация. Според техния организационен модел, който се среща навсякъде в олмекските поселения, градският център на **Ла Вента** включва церемониален комплекс, където жреците умилостивяват божествата. Те използват вид йероглифи (картинно писмо, което представлява възлов етап в развитието на писмеността при превръщането ѝ в стройна система). Градът осигурява препитание на едно значително за времето си население, наброяващо около 18 хиляди души. Ла Вента притежава някои от най-важните характеристики, необходими на един градски център, за да се разраства. Не на последно място сред тях е производството на хранителни излишъци, които дават възможност на част от населението да се занимава с дейност, различна от производството на храни: например с изграждането на церемониални комплекси и системи от канали за изкуствено напояване на земеделските земи, с търговия и с изкуства. Размерите на града предполагат и високоразвито религиозно и политическо ръководство, както и управленски елит, който оглавява живота в града. Различните изкуства, характерни за олмекската цивилизация, са важно свидетелство и за социалното разслоение на нейното общество. Две от диаметрално противоположните проявления на изкуството е извайването на огромни глави от камък (всяко от които е високо над 2,5 метра и тежи общо 40 тона), както и на малки обсидианови фигурки. Сред пластиките от обсидиан и другите произведения на изкуството от онази епоха преобладава фигурата на ягуара. Понякога ягуарът е с човешко тяло и така се получава фигурата на „ягуаро-човека“. Политическите вождове използват комбинираната символика на човеците ягуари, за да демонстрират пред подвластното население своята сила. Ягуаро-човекът е

олицетворение на цял комплекс от религиозни представи, свързани с божествата покровители на дъжда и плодородието, както и с бога на Земята.

### Изгубеният град на императорите



Познат още като ‘Блуждаещият град’ и ‘Градът на Патагония’, изгубеният град на императорите е митична дестинация, която не е намерена официално и до днес. Предполага се, че градът се намира в обширната и сурова [Патагония](#), в най-южната част на Южна Америка, на територията на съвременен Чили. Тъй като не са намерени съществени доказателства за съществуването на града, на този етап той се счита за легенда. На испански той се нарича Ciudad de los Césares, но има и други имена – Трапаланда, Трапананда, Лин Лин, Елелин. Легендата сочи като местоположение някоя от долините на Андите, между Чили и Аржентина. Градът е търсен още от периода на колонизация на континента, за неговото съществуване не е открито доказателство. Описанията в легендите рисуват проспериращ град с много богатства, злато, сребро и диаманти. Описван е дори като омагьосан град, който изчезва и се появява само в определени моменти, както и като мистериозно селище, намерено от група корабкрушенци от испански кораб. Всъщност легендите описват населението на града нееднозначно – според едни то се състои от наследници на европейски моряци, корабкрушили на Магелановия проток, а според други – от оцелели при битката при Куралаба, от спасили се представители на империята на инките, дори от митичните патагонски гиганти, за които се счита, че достигат до височина 4 метра. В легендите се намесват и истории, свързани с християнството – счита се, че това е град, изграден от тамплиерите за защита на Свещения Граал

### Мачо Пикчу



**Мачу Пикчу** (на кечуа: *machu pikchu*, буквален превод *Стар връх*) е съвременното име на архитектурен комплекс в южната част на днешно [Перу](#), построен от

[инките](#) през [15 век](#). Той влиза в [Списъка на световното културно и природно наследство](#) на [ЮНЕСКО](#).

Дворците, храмовете и домовете са на 2 430 метра надморска височина в [Андите](#). Наричан е още „Изгубеният град на инките“. Създаден е като свещена планинска резиденция на великия владетел на инките [Пачакути](#) век преди неговата империя да падне, тоест приблизително към [1440 г.](#), и е функционирал до [1532 г.](#), когато [испанците](#) нахлуват в територията на империята. През 1532 г. всичките му жители тайнствено изчезват.

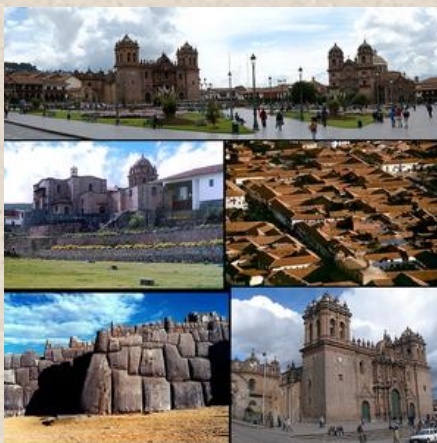
След завладяването на Перу от испанците, бунтовният инка Манко Капак II тайно се измъква от [Куско](#) и се установява северозападно от [Олантайтамбо](#) в дълбините на [джунглата](#), където основава град наречен [Вилкабамба](#). След дълги години сражения с инките, през 1572 г. испанците атакуват Вилкабамба и връщат последния инка [Тупак Амаро](#) (наследник и половин брат на Манко) в Куско, където го екзекутират.

Със скромните си размери Мачу Пикчу не може да претендира за ролята на голям град — в него има не повече от 200 строителни съоръжения. Като цяло това са [храмове](#), [резиденции](#), [складове](#) и други помещения. В голямата си част те са изработени от добре обработен [камък](#) и плътно прилепнали една в друга плочи. Предполага се, че там са живеели до 1 200 души, които се прекланяли пред бога на [Слънцето](#) ([Инти](#)) и отглеждали селскостопански култури на [терасите](#). Площта на светилището е 325.920 квадратни метра. Средната надморска височина е 2350 метра.

За града на инките, който векове наред се е крил от чужди очи високо в джунглата на перуанските Анди (2350 м) над река [Урубамба](#) и неговите обитатели няма останали писмени сведения (инките не са имали писменост). Не е ясно и защо са го напуснали - една теория казва, че ги е прогонила епидемия от [едра шарка](#). Смята се, че градът е бил населен, докато испанците превземат Перу през 1532 г. Археологическите разкопки показват, че може би Мачу Пикчу не е бил обикновен град, а [курорт](#) или цитадела за елита на инките. В него е имало огромен [палат](#) и храмове. Малко хора са живели в Мачу Пикчу по време на дъждовния сезон, когато първенците са го напусkali. Вероятно мястото е избрано заради уникалното си местоположение и геоложки особености - планинската верига зад Мачу Пикчу наподобява лице на инка, гледащ към небето, а носът му е най-високият връх Хуайна Пикчу (Младият връх).

В Мачу Пикчу има 140 различни конструкции, над 100 каменни стълбища, [фонтани](#), свързани помежду си с [канални](#) и дренажна система, издълбана в скалите

## Куско



Куско е древната столица на империята на [инките](#). Куско се намира на 3 500 метра надморска височина. Градът е изграден от император Пачакути през [1438](#) г., въпреки че областта е била населена от инките още през [1200](#) г. Куско е най - старото постоянно обитавано селище в [Северна](#) и [Южна Америка](#). В центъра му се издигали храм на [слънцето](#), наречен Корикандра и централна кула с името Сантурнваси.

В миналото градът е бил първата столица на [империята](#) на инките. Градът е в Списъка за световно наследство на [ЮНЕСКО](#) и също така членува в [Организацията на градовете на световно наследство](#).